

VERSLAG TAFELGESPREKKEN

Bronckhorster Politieke Avond

10 september 2026

www.bronckhorst.nl

Dit verslag is vastgesteld in de raadsvergadering van 8 oktober 2026

M. Veenbergen
raadsgriffier

P.J.M. van Domburg
voorzitter

Inhoud

1. *Tafel 1 – Algemeen spreekrecht* 2
2. *Tafel 2 – Actieve info: Evaluatierapportage Uitvoering en Handhaving 2025* 3
3. *Tafel 3 – BOPA 25 appartementen locatie huidige Christus Koningkerk Vorden* 4
4. *Tafel 4 – Gewasbeschermingsmiddelen* 5
5. *Bijlagen* 6

1. Tafel 1 – Algemeen spreekrecht

	Tafel 1		
	Datum Tafelgesprek	10 september 2026	
	Agendapunt	Algemeen spreekrecht	
	Type Tafel	Tafel 1	
	Aanvang **Einde**	19.30 uur 20.00 uur	
	Aanwezig:		
	Namens de raad	GBB: CDA: VVD: PRO: D66: Lokaal Bronckhorst: Trots op Bronckhorst:	Dhr. L. Nieuwenhuis Dhr. A. Evers Dhr. G. Tiecken Mw. I. Wagenvoort- de Wit Dhr. M. Vervoort Dhr. M. Westerink Mw. G. de Jongh- Gijsberts
	Insprekers	Dhr. H. Voorend (inspreektekst in bijlage) Dhr. R. Willemsen (inspreektekst in bijlage) Mw. M. Albers (inspreektekst in bijlage)	
	College	-	
	Voorzitter	Dhr. L. Eelderink	
	Griffier	Mw. J. Berghuis	
	Publieke tribune	55 personen	
	Pers	Niet aanwezig	
	Beknopte weergave	Bekijk hier het videoverslag	
	Openstaande vragen	-	
	Toezeggingen	-	
	Conclusie	-	

2. Tafel 2 – Actieve info: Evaluatierapportage Uitvoering en Handhaving 2025

	Tafel 2		
	Datum Tafelgesprek	10 september 2026	
	Agendapunt	Actieve info: Evaluatierapportage Uitvoering en Handhaving 2025	
	Type Tafel	Beeldvormend	
	Aanvang **Einde**	20.00 uur 20.45 uur *De beeldvormende tafel begon 10 minuten later vanwege uitloop bij de tafel daarvoor.*	
	Aanwezig:		
	Namens de raad	GBB: CDA: VVD: PRO: D66: Lokaal Bronckhorst: Trots op Bronckhorst:	Dhr. A. Hiddink Mw. I. Weeke- Keijzer Dhr. G. Tiecken Dhr. L. Preijde Dhr. M. Vervoort Dhr. L. Jaaltink -
	Insprekers	-	
	College	Dhr. P. van Domburg	
	Voorzitter	Dhr. L. Eelderink	
	Griffier	Mw. J. Berghuis	
	Publieke tribune	10 personen	
	Pers	Niet aanwezig	
	Beknopte weergave	Bekijk hier het videoverslag	
	Openstaande vragen	-	
	Toezeggingen	Portefeuillehouder van Domburg zegt toe dat in oktober 2026 een actieve info naar de raad wordt gestuurd waarin duidelijk wordt gemaakt waar de gemeente aan werkt, wat de huidige stand van zaken is en wat de verwachtingen zijn als het gaat over het voldoen aan de provinciale normen. In de actieve info komt ook een tijdbalk om de evaluatiecyclus van vergunningverlening, toezicht en handhaving uit te leggen.	
	Conclusie	De actieve informatie evaluatierapportage Uitvoering en Handhaving is voldoende besproken.	

3. Tafel 3 – BOPA 25 appartementen locatie huidige Christus Koningkerk Vorden

	Tafel 3		
	Datum Tafelgesprek	9 september 2026	
	Agendapunt	BOPA 25 appartementen locatie huidige Christus Koningkerk Vorden	
	Type Tafel	Beeldvormend	
	Aanvang **Einde**	20.00 uur 20.10 uur	
	Aanwezig:		
	Namens de raad	GBB: CDA: VVD: PRO: D66: Lokaal Bronckhorst: Trots op Bronckhorst:	Dhr. S. Pardijs Mw. E. Verheij Mw. V. Huetink-van Breugel Mw. I. Wagenvoort-de Wit Mw. C. Weverink-Schuiling Mw. M. Westerink Mw. G. de Jongh-Gijsberts
	Insprekers	-	
	College	Wethouder P. Inberg	
	Voorzitter	Mevrouw I. Bugter	
	Griffier	Mevrouw Veenbergen	
	Publieke tribune	3 personen	
	Pers		
	Beknopte weergave	Bekijk hier het videoverslag	
	Openstaande vragen	-	
	Toezeggingen	-	
	Conclusie	Hamerstuk in de raad van 17 september 2026	

4. Tafel 4 – Gewasbeschermingsmiddelen

	Tafel 4		
	Datum Tafelgesprek	10 september 2026	
	Agendapunt	Gewasbeschermingsmiddelen	
	Type Tafel	Informerend	
	Aanvang **Einde**	20.50 uur 21.35 uur	
	Aanwezig:		
	Namens de raad	GBB: CDA: VVD: PRO: D66: Lokaal Bronckhorst: Trots op Bronckhorst:	Dhr. F.E. Terpstra Dhr. H. Evers Mw. V. Huetink-van Breugel Dhr. R. Bruns Mw. C. Weverink- Schuiling Mw. H. Hulleman -
	Insprekers	-	
	College	Wethouder P. Inberg	
	Voorzitter	Mw. I. Weeke-Keizer	
	Griffier	Mw. J. Berghuis	
	Publieke tribune	18 personen	
	Pers	Niet aanwezig	
	Beknopte weergave	Bekijk hier het videoverslag	
	Openstaande vragen	1. Tot hoever kan de gemeente gaan om alleen biologische beschermingsmiddelen van bol- en knolgewassen en snijbloemen, zoals lelies, toe te staan. 2. Wat doet de gemeente zelf aan biologische gewasbeschermingsmiddelen voor onkruid op eigen terreinen en gronden. 3. Wat zijn de afspraken op pachtgronden in eigendom van gemeente voor gewasbeschermingsmiddelen (c.q. is het mogelijk om daar alleen biologische bestrijdingsmiddelen toe te staan). *Deze vragen worden schriftelijk beantwoord.*	
	Toezeggingen	Wethouder Inberg zegt toe dat bij het beantwoorden van de schriftelijke vragen ook duidelijkheid wordt gegeven over de termijn waarin de definitie van ‘open grondteelt’ door de gemeente wordt uitgewerkt.	
	Conclusie	Het thema gewasbeschermingsmiddelen is voldoende besproken.	

5. Bijlagen

Inspreektekst de heer Voorend:

Geachte voorzitter, leden van de raad,

Wij wonen al jarenlang met veel plezier aan de Bielemansdijk in Zelhem. Vandaag willen wij u graag vertellen waarom wij vastlopen in een systeem dat juist bedoeld is om maatwerk mogelijk te maken. Op ons erf staat een voormalige, verbouwde schuur die jarenlang als Bed & Breakfast heeft gefunctioneerd en inmiddels volledig is verduurzaamd en levensloopbestendig is gemaakt. Bedoeld als (pré-)mantelzorgwoning. Helaas kan door echtscheiding van onze dochter én door de sterk gestegen WOZ-waarde van ons huis de verkoop aan haar of een van onze andere kinderen niet doorgaan. Voor deze bestaande woning vragen nu wij toestemming voor permanente bewoning om samen met goede, gepensioneerde vrienden een soort kleinschalig, eigentijds ‘Knarrenhof’ te realiseren.

Wij begrijpen dat de gemeente zorgvuldig wil omgaan met het buitengebied. Tegelijkertijd lezen wij in de woonvisie en de beleidsregels dat Bronckhorst ruimte wil bieden aan innovatieve woonvormen, langer zelfstandig wonen, het benutten van bestaande bebouwing en maatwerk voor iedere unieke situaties en persoonlijke wensen. Ook de landelijke politiek stimuleert initiatieven waarbij ouderen zelfstandig kunnen blijven wonen in hun vertrouwde omgeving, dicht bij sociale contacten en met minder druk op de reguliere woningmarkt en zorgvoorzieningen.

Ons plan sluit daar volgens ons goed op aan.
- Wij kunnen als ouderen langer zelfstandig in onze vertrouwde omgeving blijven wonen
- Wij doen geen beroep op een seniorenwoning in de gemeente
- Er komt geen extra verstening.
- Er vindt geen sloop plaats
- Er verandert niets aan de erfinrichting.
- Er is voldoende parkeerruimte.
- De reeds bestaande bebouwing wordt optimaal benut.
- Er is sprake van doorstroming (appartement komt vrij voor starters)

Toch lopen wij vast op het in de beleidsregels opgenomen puntensysteem.
Voor ons initiatief komen wij 51 punten tekort. Met mevr. Joëlla Podda van de gemeente hadden wij een zeer prettig gesprek. Zij legde ons uit dat wij die punten kunnen verkrijgen door sloopvouchers te kopen of natuur aan te leggen.

Wij hebben grondig onderzocht wat dat in de praktijk betekent. Voor de benodigde sloopvouchers ontvingen wij offertes van €22.000 tot zelfs €73.000. Voor natuurontwikkeling zouden wij meer dan 1200 vierkante meter voormalige landbouwgrond moeten vinden en langdurige onderhoudsverplichtingen moeten aangaan. Voor ons als gepensioneerd echtpaar zijn dit geen realistische en haalbare opties.

Wij zijn geen projectontwikkelaars. Wij willen geen nieuwbouw realiseren en zijn niet uit op

winstbejag. Integendeel: wij zijn zelfs bereid mee te denken over voorwaarden die speculatie voorkomen en de samenhang van het erf behouden, ook om te voorkomen dat ons initiatief een speculatief karakter krijgt.

Daarom vragen wij u om te kijken naar de menselijke maat en naar proportionaliteit.
Hoe zorgen we ervoor dat beleid dat flexibiliteit, maatwerk, zelfstandig wonen en innovatieve woonvormen stimuleert, ook daadwerkelijk bereikbaar blijft voor gewone inwoners?
Wij hopen dat de gemeente Bronckhorst voor onze situatie gebruik kan maken van uw inherente afwijkingsbevoegdheid via de hardheidsclausule. Er is geen angst voor precedentwerking, want de hardheidsclausule is juist bedoeld voor dit soort specifieke, incidentele situaties.
Kijk alstublieft naar de bedoeling van uw beleid en niet alleen naar de vinkjes op een formulier. Ik nodig u allen van harte uit om de situatie op ons erf met eigen ogen te komen bekijken.

Dank u wel.

Inspreektekst de heer Willemsen

Geachte college-, raads- en commissieleden,

Ik ben Rick Willemsen, melkveehouder in Steenderen en bestuurslid van LTO West-Achterhoek. Ik spreek hier in namens onze leden en andere boeren uit de gemeente Bronckhorst, samengekomen in de Agrarische Actiegroep Bronckhorst. Hierin zijn, naast zeer veel individuele boeren en burgers, ook de agrarische belangengroepen die actief zijn in de gemeente vertegenwoordigd.

Op 26 juni jl heeft minister Van Essen van LVVN een brief naar de kamer gestuurd over de voorgenomen aanpak van de stikstofcrisis. Wij als boeren maken ons grote zorgen over de consequenties die de maatregelen zoals nu voorgesteld worden gaan hebben op ons.

In de brief staan allerlei maatregelen. Veel besproken in de media zijn de zonering rondom N2000 gebieden en de norm van 2,6 GVE per hectare. Daarnaast zijn er nog veel complexere maatregelen, die op bedrijfsniveau behoorlijk pijn gaan doen.

De grootste pijn zit in het volgende:
Ieder bedrijf moet tenminste 42 tot 46% stikstofemissie reduceren op bedrijfsniveau. Dit is gekoppeld aan fosfaatrechten, dus aan het aantal dieren dat je mag houden op je bedrijf. Of je nu een groot of klein bedrijf hebt, intensief, extensief, gangbaar of biologisch bent, ieder bedrijf moet ruim 40% stikstofemissie reduceren. Ook is er een CO2-reductie op dezelfde manier gekoppeld aan het aantal dieren dat je mag houden.
Dit geldt voor bedrijven buiten de zones rondom Natura2000. Binnen deze zones zijn de regels nog strenger en sowieso niet meer werkbaar. De boeren in deze zones zijn in feite afgeschreven en kunnen alleen hopen op een goede uitkoopregeling.

Het reduceren van emissies kan volgens de minister door het nemen van managementmaatregelen, door aanpassingen van je stal of door krimp van de veestapel.
In het recente verleden zijn zowel managementmaatregelen als stalaanpassingen door de rechter afgeschoten als geldige reductiemaatregel. Het effect van deze maatregelen telt dus niet mee. De brief van de minister geeft geen enkele garantie dat dit juridisch nu wel goed geregeld zal zijn.

Om stalaanpassingen voor emissiereductie te mogen doen, is een natuurvergunning nodig. Je verandert immers je stal. Op dit moment is deze zeer moeilijk of niet te krijgen. Volgens de minister mag de provincie deze via een passende beoordeling gaan verlenen. Ook hier geen enkele garantie dat deze ook verleend gaan worden. Deze stalaanpassingen kosten tonnen en is door de meeste boeren niet op te brengen, aangezien hier geen meeropbrengsten tegenover staan

Onze conclusie is dan ook: boeren zullen de vereiste reductie uiteindelijk alleen kunnen bereiken door veel minder dieren te houden. Ruim 40% minder dieren wat betekent dat veruit de meeste bedrijven niet meer rendabel zullen zijn en zullen moeten stoppen.

Deze conclusie geeft zorgen en spanning op onze bedrijven en in onze gezinnen. Het besef dat invoering van deze maatregelen het einde zal betekenen van ons bedrijf daalt maar langzaam in, maar zorgt voor veel verdriet, woede, machteloosheid en slapeloze nachten. Het is niet voor niets dat zo veel boeren uit Bronckhorst aanwezig waren op de beide acties die in Bronckhorst georganiseerd zijn. De actiebereidheid is hoog. Deze zorgen hebben we als gezamenlijke landbouwpartijen in Bronckhorst ook middels een brief, welke medio augustus aan de raad en het college is verstuurd met u gedeeld.

Nu zult u zich afvragen wat dit voor de gemeente Bronckhorst gaat betekenen.
In Bronckhorst zijn nu ongeveer 250 melkveebedrijven met samen ongeveer 25.000 koeien. Dit genereert een omzet van ongeveer 125 miljoen euro. Het grootste deel van deze omzet blijft niet op de bedrijven hangen, maar vloeit door naar de toeleverende en dienstverlenende bedrijven. Van de werkgelegenheid in Bronckhorst hangt 30 tot 40% (+/-15.000 banen) in meer of mindere mate samen met de agrarische sector.

U, als college en raad in onze mooie gemeente Bronckhorst, vragen wij om na te denken over wat het voor Bronckhorst gaat betekenen als een groot deel van de boeren zal moeten stoppen. Wat betekent dit voor de werkgelegenheid? Denk aan FrieslandCampina, mechanisatiebedrijven, transportbedrijven, loonwerkers, dierenartsen, accountantskantoren, installatiebedrijven, mkb bedrijven en nog veel meer. Wat betekent het voor leefbaarheid, het landschap en de toerisme in onze gemeente? Immers veel boeren zijn betrokken bij vrijwilligerswerk of -dienstverlening bij de vele verenigingen die Bronckhorst rijk zijn. Bovendien is er vaak ook ruimte op de bedrijven om gezamenlijk zaken te ondernemen, zoals bijvoorbeeld het bouwen van wagens voor de kermisoptocht. Ook dit zal op den duur grotendeels verdwijnen. Bovendien is het dan de vraag hoe het zal vergaan met de vrijkomende bebouwing, waar vervolgens zaken als ondermijning op de loer liggen. Kortom de melkveehouderij is in Bronckhorst niet zomaar een sector, maar het fundament van het buitengebied!

Wij vragen u als gemeentebestuur te denken aan de toekomst van onze mooie gemeente en daarmee verder te kijken dan alleen stikstofkaarten en modellen. Kijk daarbij ook naar de mensen en gemeenschappen achter deze kaarten. Wij willen u dan ook vragen uw invloed te gebruiken en de zorgen te delen met uw collega bestuurders. Vraag daarbij niet om kleine aanpassingen aan beleid dat geen toekomstperspectief biedt. Vraag om beleid waarin boeren en tuinders onderdeel zijn van de oplossing in plaats van beleid dat bedrijven uit het landschap doet laten verdwijnen!

Wij wensen jullie veel wijsheid toe om het platteland van Bronckhorst leefbaar te houden.

Inspreektekst mevrouw Albers:

Goedenavond,
Ik ben Marleen Albers. Samen met mijn partner en onze twee jonge kinderen hebben wij een melkveebedrijf aan de IJssel in Steenderen.
Vanavond spreek ik namens de Agrarische Actiegroep Bronckhorst. Maar ik vertel hier ook óns eigen verhaal.
Want voor ons gaat dit niet om een discussie op papier.
Dit gaat over ons bedrijf. Ons land. Onze koeien. Ons gezin. En onze toekomst.
Op 26 juni heeft minister Van Essen een brief naar de Tweede Kamer gestuurd met een pakket aan maatregelen voor de landbouw.
Er is veel gesproken over de zonering rondom Natura 2000 en de norm van 2,6 GVE per hectare. Maar er staat meer in.
Ieder bedrijf moet minimaal 40 procent stikstofemissie reduceren. Groot of klein, intensief of extensief, gangbaar of biologisch.
Daarnaast komt er een CO_2-reductie, gekoppeld aan het aantal dieren dat je mag houden.
En voor bedrijven binnen de zones rondom Natura 2000 zijn de regels nog strenger.
Voor ons betekent dat uiteindelijk:
60 procent minder dieren.
En dan houdt ons bedrijf op te bestaan.
Dat is voor ons geen getal op papier.
Dat is ons leven.
Wij boeren hier al jaren. Wij werken iedere dag met ons land en met de natuur. Een deel van onze eigen grond ligt binnen Natura 2000. Wij onderhouden dat land zelf en houden rekening met de vogels en de natuur om ons heen.
En juist daarom komen er bij ons zoveel vragen.
Over welke natuur hebben we het precies?
Welke natuur is daadwerkelijk stikstofgevoelig?
Welke bronnen dragen bij aan de belasting van dit gebied?
En misschien wel de belangrijkste vraag:
Wat is nu werkelijk het effect van óns bedrijf?
Want wat moeten wij straks? Investeren in dure technieken waarvan we niet weten of ze juridisch standhouden? Investeren in maatregelen die later misschien toch niet worden geaccepteerd?
Ondertussen moeten wij wel beslissingen nemen over leningen, investeringen en onze toekomst.
Wanneer houdt de opeenstapeling van ellende op? Vanmorgen staat er een artikel in de krant landbouwgrond langs de ijssel wordt natuur.
Dat alles maakt je machteloos.
En het doet veel pijn.
Ik zie die zorgen bij mijn partner. Bij onze collega's. En ook onze kinderen merken dat.
En dan vraag je jezelf af:
Wat vertellen wij onze kinderen?
Dat ze hun hart maar beter niet kunnen volgen?
Dat ze hun droom om boer te worden misschien moeten opgeven?
Want hoe leg je uit dat het bedrijf waar papa en mama iedere dag zo hard voor werken, moet verdwijnen omdat wij worden weggezet als het probleem?
Dat is voor mij misschien wel het moeilijkste.

Want wij willen helemaal niet stoppen.
Wij willen werken. Wij willen ondernemen. Wij willen verbeteren. Wij willen samenwerken met de natuur en het landschap onderhouden.
Wij zijn geen milieucriminelen.
Wij zijn boeren.
En wij produceren hier voedsel.
Van gras maken wij melk. En dat doen we in Nederland beter, milieuvriendelijker en diervriendelijker dan waar ook ter wereld.
Maar laten we ook verder kijken.
Als deze sector verdwijnt, wie onderhoudt dan het landschap?
Wie zorgt voor uw glas melk, uw plakje kaas of uw bakje kwark?
Willen we nog afhankelijker worden van voedsel uit het buitenland, juist nu de wereld zo onzeker is?
Wij willen niet weg.
Wij willen vooruit.
Maar dat kan alleen met beleid dat eerlijk, haalbaar en gebaseerd is op de werkelijkheid.
Daarom is ons verzoek vanavond heel simpel.
De brief moet van tafel. En wij vragen uw hulp om dit over te brengen namens gemeente Bronckhorst aan de minister
Niet omdat wij niets willen doen.
Integendeel.
Wij willen juist samen kijken naar wat wél kan. Naar de feiten. Naar de natuur. Naar de werkelijke effecten. En naar oplossingen die werken en juridisch standhouden.
Wij willen niet tegenover elkaar staan.
Wij willen samen aan tafel.
Want landbouw en natuur kunnen hier naast elkaar bestaan.
Dat doen ze al.
Wij willen hier blijven boeren.
Voor onszelf.
Voor onze kinderen.
En voor iedereen die iedere dag ons voedsel op zijn bord heeft.
Daarom vraag ik u:
Help ons deze boodschap namens gemeente Bronckhorst bij de minister te brengen.
De brief moet van tafel.
Daarna samen aan tafel.
Dank u wel.